

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакогнозия кафедрасы		044/66-11-() 42 беттің 1 беті

БІЛІМ АЛУШЫНЫҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫНА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҮСҚАУЛАР

Пәні: Фармакогнозия
 Пән коды: Fgz 2302
 БББ атауы және шифры: 6В10106 -«Фармация»
 Оқу сағаты / кредит көлемі: 180/6 кредит
 Курс және семестрі: 2/3
 Білім алушылардың өзіндік жұмысы: 120 сағат

Шымкент, 2023 жыл

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакогнозия кафедрасы		044/66-11-() 42 беттің 2 беті

Білім алушының өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармакогнозия» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 19 «02» 06 2023 ж.

Кафедра меңгерушісі, ф.ғ.к., проф.м.а. Орынбасарова К.К.

№ 1 Тақырып

1. Тақырыбы: Қазақстан Республикасында жабайы және мәдени түрде өсірілетін дәрілік өсімдіктерді жинаудың қазіргі жағдайы. Дәрілік өсімдік шикізатының жіктелу жүйесі. Біріншілік және екіншілік биосинтез өнімдері.

2. Мақсаты: Білім алушыларда дәрілік өсімдік шикізаттың жіктелу жүйесі, дәрілік өсімдіктердің химиялық құрамы, біріншілік және екіншілік биосинтез өнімдері туралы білімдерін қалыптастыру, Білім алушыларда Қазақстан Республикасындағы жабайы және мәдени өсетін дәрілік өсімдіктерді жинаудың қазіргі жағдайлары туралы білімін қалыптастыру.

3. Тапсырмалар:

1. Дәрілік өсімдік шикізаттың (ДӨШ) химиялық жіктелуін түсіндір
2. Дәрілік өсімдік шикізаттың (ДӨШ) морфологиялық жіктелуін түсіндір
3. Дәрілік өсімдік шикізаттың (ДӨШ) ботаникалық жіктелуін түсіндір
4. Дәрілік өсімдік шикізаттың (ДӨШ) фармакологиялық жіктелуін түсіндір
5. Жабайы дәрілік өсімдіктерді дайындауды үйрену
6. Мәдени дәрілік өсімдіктерді дайындауды үйрену

4. Орындау/ бағалау түрі : *Презентацияның орындалу талаптары:* бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқып пайдалануға болмайды. *Эссені орындау талаптары:* эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті, қысқа болуы қажет; логикалық, композициялық құрылымды болу керек; теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек. *Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары:* ситуациялық жағдай мен бақылау сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критерііне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кеш тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға төмендейді.

5. БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі; тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 1-ші апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө. Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаттары: фармакогнозия пәнібойыншаоқуқұралы / Джангозина Д. М. [ж. б.]. –Алматы :Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям:И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнініңзертханалық-тәжірибеліксабақтарынаарналғанқолданба: оқуқұралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулықсақтауминистрлігі; ОҚМФА. –Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>

ДжангозинаД.М.

м.ғ.д.

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаты.Фармакогнозиябойыншаоқуқұралы – Алматы: «Эверо»баспасы, 2020. – 240 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгіжәнежоғарғысатыдағыөсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов,Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадішаева. –Алматы: Эверо, 2020 — 144 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадішаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәніненоқуқолданбасы. Оқу-әдістемелікқұрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020,https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторыепродукты переработки сырья животного происхождения.Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы,жиры и жироподобные

вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторыепродукты переработки сырья животного происхождения.Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье,

содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. — Алматы: издательство «Эверо», 2020.— 194 c https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

1. Біріншілік алмасу заттарына жататындар:

- А. ақуыздар
- В. изопреноидтар
- С. стероидтар
- Д. алкалоидтар
- Е. фенол қосылыстары

2. Біріншілік алмасу заттарына жататындар:

- А. нуклеин қышқылдары
- В. фенол қосылыстары
- С. эфир майлары
- Д. фитостериндер
- Е. алкалоидтар

3. Макроэлементтерге жататындар:

- А. калий
- В. темір
- С. мыс
- Д. мырыш
- Е. йод

4. Микроэлементтерге жататындар:

- А. темір
- В. калий
- С. натрий
- Д. кальций
- Е. магний

5. Екіншілік алмасу заттарына жататындар:

- А. эфир майлары
- В. көмірсулар
- С. нуклеин қышқылдары
- Д. крахмал
- Е. камедьтер

№ 2 Тақырып

1. Тақырыбы: Өсімдіктердің биотехнологиясы. Өсімдік жасушаларын мәдени өсіру. Дәрілік өсімдік шикізатты дайындау шаралары.

2. Мақсаты: өсімдіктердің жасушалары мен ұлпаларынан биологиялық белсенді заттарды бөліп алуды білу.

3. Тапсырмалар:

- 1. Қазіргі заманғы биотехнология.
- 2. Биотехнологиялық өндіріс және оның құрылысы.
- 3. Қазіргі заманғы биотехнологияның генетикалық негіздері.
- 4. Генетикалық инженерияның әдістері және дәрілік препараттардың шығару.

4. Орындау/ бағалау түрі : Презентацияның орындалу талаптары: бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқыш пайдалануға болмайды. Эссені орындау талаптары: эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті, қысқа болуы қажет; логикалық, композициялық құрылымды болу керек; теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек. Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары: ситуациялық жағдай мен бақылау сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критерііне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кешік тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға төмендейді.

5. БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі; тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 2-ші апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө. Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаттары: фармакогнозия пәні бойынша оқу құралы / Жангозина Д. М. [ж. б.]. – Алматы : Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям: И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М.: ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнінің зертханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба: оқу құралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. – Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>

Джангозина Д.М.

М.Ғ.Д.

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаты. Фармакогнозия бойынша оқу құралы – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. – 240 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов, Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадишаева. – Алматы: Эверо, 2020 — 144 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадишаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәнінен оқу қолданбасы. Оқу-әдістемелік құрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020, https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные

вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – 194 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

1. Қандай өсімдік жасушаларының мәдени өсірілуі сізге белгілі?
2. Кәзіргі кезде қандай мәдени өсіру әдістері белгілі?
3. Өсімдік жасушаларын қандай өсіру ерекшеліктерін білесіз?

3 Тақырып

1. Тақырыбы: Дәрілік өсімдік шикізатын жинау, біріншілік өңдеу, кептіру, дәрілік шикізатты қалыпты жағдайға келтіру. ДӨШ-на нормативті құжаттар. Құрамында улы және күшті әсер ететін заттары бар дәрілік өсімдік шикізатын дайындау ерекшеліктері.

2. Мақсаты: Білім алушыларда дәрілік өсімдіктер шикізат қорын тиімді пайдалануда, ДӨШ дайындау сұрақтарының мемлекеттік жүйелі түрде қадағалануы туралы білімді, қалыптық техникалық құжатқа сәйкес ДӨШ дайындау процесінің негіздері, жинау кептіру, дәрілік

шикізатты стандарт күйге келтіру бойынша білімін қалыптастыру, құрамында улы және күшті әсер ететін заттары бар дәрілік өсімдік шикізатын дайындау ерекшеліктерін білу.

3. Тапсырмалар:

1. Мемлекеттік стандарттар туралы ережелерді білу
2. Фармакопояық баптарды меңгеру.
3. Кәсіпорындық фармакопояылық баптарды меңгеру.
4. ДӨШ жинау, кептіру нұсқаулықтарын қолдана білу.
5. Әр шикізаттың жинау мерзімін білу.
6. ДӨШ кептіру ерекшеліктерімен әдістерін НТҚ сәйкес, шикізатты келтіру.
7. Шикізатты НТҚ талаптарына сәйкес стандарт күйге келтіру
8. Құрамында улы және күшті әсер ететін заттары бар дәрілік өсімдік шикізатын дайындау, кептіру және сақтау ережелерін сипаттаңыз.
9. Құрамында улы және күшті әсер ететін заттары бар дәрілік өсімдік номенклатурасы.
10. Құрамында улы және күшті әсер ететін заттары бар дәрілік өсімдік шикізатын жинаудың негізгі әдістері.
11. Улы өсімдіктерді жинауда техника қауіпсіздігін сақтау ережелері.

4. Орындау/ бағалау түрі : *Презентацияның орындалу талаптары:* бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқып пайдалануға болмайды. *Эссені орындау талаптары:* эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті, қысқа болуы қажет; логикалық, композициялық құрылымды болу керек; теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек. *Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары:* ситуациялық жағдай мен бақылау сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критерііне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кеш тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға төмендейді.

5. БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі; тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 3-ші апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө. Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаттары: фармакогнозия пәнібойыншаоқуқұралы / Джангозина Д. М. [ж. б.]. –Алматы :Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям:И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнініңзертханалық-тәжірибеліксабақтарынаарналғанқолданба: оқуқұралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулықсақтауминистрлігі; ОҚМФА. –Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>

ДжангозинаД.М.

м.ғ.д.

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаты.Фармакогнозиябойыншаоқуқұралы – Алматы: «Эверо»баспасы, 2020. – 240 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгіжәнежоғарғысатыдағыөсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов,Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадішаева. –Алматы: Эверо, 2020 — 144 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадішаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәніненоқуқолданбасы. Оқу-әдістемелікқұрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020,https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторыепродукты переработки сырья животного происхождения.Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы,жиры и жироподобные

вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторыепродукты переработки сырья животного происхождения.Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье,

содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020.– 194 c https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

8 Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

1. Медициналық практикада және фармацевтикалық өндірісте дәрілік өсімдік шикізаттарының қолданылуының қандай негізгі әдістері мен түрлері белгілі?
2. Өсімдік және жануар тектес дәрілік препараттардың медициналық қолданылуының негізгі мәліметтерін атаңыз.

№4 Тақырып

1. Тақырыбы: Фармакогностикалық талдау: бүтін және ұсақталған, таблеттелген және брикеттелген дәрілік шикізаттың макроскопиясы және микроскопиясы. Дәрілік өсімдік шикізатын орамдау, таңбалау, тасымалдау және сақтау.

2. Мақсаты: Білім алушыларда дәрілік өсімдік шикізатын стандарттау мен ДӨШ фармакогностикалық талдау туралы біліктілігі мен дағдыларын және білімін, ДӨШ орамдау, маркілеу тасымалдау және сақтау бойынша білімін, біліктілігі мен дағдысын қалыптастыру..

3. Тапсырмалар:

1. Шикізаты шөбіне макроскопиялық және микроскопиялық талдау әдістерін беру.
2. Шикізаты жапырағына макроскопиялық және микроскопиялық талдау әдістерін беру.
3. Шикізаты жемісі мен тұқымына макроскопиялық және микроскопиялық талдау әдістерін беру.
4. Шикізаты қабығы мен шөбіне макроскопиялық және микроскопиялық талдау әдістерін беру.
5. Шикізаты гүліне макроскопиялық және микроскопиялық талдау әдістерін беру
6. Шикізаты тамыры мен басқа да жерасты бөліктеріне макроскопиялық және микроскопиялық талдау әдістерін беру.
7. ДӨШ орамдау әдістерін үйрену.
8. Маркілеу әдістерін үйрену
9. ДӨШ тасымалдау әдістерін үйрену
10. ДӨШ сақтау ережелерін білу

4. Орындау/ бағалау түрі : Презентацияның орындалу талаптары: бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқып пайдалануға болмайды. Эссені орындау талаптары: эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті, қысқа болуы қажет; логикалық, композициялық құрылымды болу керек; теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек. Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары: ситуациялық жағдай мен бақылау сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критерііне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кеш тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға төмендейді.

5. БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен

ұсыныстардың дәлділігі; тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 4-ші апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө. Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаттары: фармакогнозия пәні бойынша оқу құралы / Джангозина Д. М. [ж. б.]. – Алматы : Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям: И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. – М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнінің зертханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба: оқу құралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. – Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ө., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ө., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>
Джангозина Д.М. м.ғ.д.

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаты. Фармакогнозия бойынша оқу құралы – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. – 240 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов, Ө.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадишаева. – Алматы: Эверо, 2020 — 144 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ө.Қ., Қадишаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәнінен оқу құралы. Оқу-әдістемелік құрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020, https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. — Алматы: издательство «Эверо», 2018. — 206 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. — Алматы: издательство «Эверо», 2020. — 194 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

1. Фармацевтикалық тәжірибеде жапырақ деп аталады:

A. кептірілген немесе жас жапырақтар немесе күрделі жапырақтың жеке жапырақшалары

B. медициналық мақсатта қолданылатын кептірілген немесе жас жапырақтары

C. фотосинтез, транспирация газалмасуды атқаратын өркен бөлігі

D. жапырақ тақтасынан, негізінен және сағаттан тұратын бүйір, көбінесе жалпақ дорсовентральды орган

2. Микропрепарат дайындау барысында жапырақты түссіздендіруге қолданады:

A. спирт

B. 10%-натрий гидроксиді

C. глицерин

D. натрий гидроксидінің 5%-дық ерітіндісі

3. Фармацевтикалық тәжірибеде гүл дегенеміз:

A. жабық тұқымдылардың қысқарған өркені болып табылатын көбею органы

B. кептіргін, кейде жас жеке гүлдер немесе гүлшоғыры мен оның бөліктері

C. өркен немесе жүйе болып табылатын кептірілген, кейде жас гүл шоғырлары

D. гүл табанынан, гүл аяғынан, гүл аралығынан, андроцей мен гинецейден тұратын кептірілген арнайы өркендер

4. Тамырдың соңғы құрылысындағы сүрек шоқтары:

A. тек қабықта орналасқан

B. тек өзекте орналасқан

C. қабықта да өзекте де орналасқан

5. Дәрілік өсімдік шикізатының өзі екендігін анықтайтын әдіс:

A. титриметриялық

B. биологиялық

C. гравиметриялық

D. микроскопиялық

Е. спектрофотометриялық

6. Шоқты типті құрылысы тән:

А. соңғы тамыры құрылысына

В. тек қосжарнақты өсімдіктер тамырсабағына

С. тек біржарнақтылар тамырсабағына

Д. біржарнақтылар және қосжарнақтылар тамырсабағына

7. тамырсабақтары мен тамырлары деп фармацевтикалық тәжірибеде аталатындар:

А. күзде және ерте көктемде жиналған, шіріген бөліктерінен тазартылған, кептірілген, кейде жас шөптесін өсімдіктің жер асты бөліктері

В. күзде немесе ерте көктемде жиналған кептірілген, кейде жас, топырақтан тазартылған, шіріген бөліктері алынған тамырсабақтары мен тамырларының кесінділері

С. биологиялық белсенділік көрсететін көпжылдық шөптесін өсімдіктің түр өзгерген жерасты бөліктерімен өркендері

Д. күзде және ерте көктемде жиналған, топырақтан тазартылған шіріген және жерүсті бөліктерінен босатылған кептірілген немесе жас тамырсабақтары мен одан таралған тамырларының кесінділері

8. ДӨШ сақталатын қойма бөлмесіндегі температура:

А. 10-12⁰ С

В. 20-30⁰ С

С. 30-40⁰ С

Д. 40-50⁰ С

Е. 50-60⁰ С

9. Шикізат сақталуындағы қалыпты ылғалдылық:

А. 12-15%

В. 20-25%

С. 30-35%

Д. 35-40%

Е. 40-45%

10. Улы және күшті әсер ететін шикізат сақталады:

А. сейфте

В. жәшікте

С. қорапта

Д. сөреде

Е. ыдыста

11. Қойма ішіндегі штабельдердің ара қашықтығы... кем емес:

А. 50 см

В. 20 см

С. 40 см

Д. 10 см

Е. 30 см

№ 5 Тақырып

1. Тақырыбы: Тағамдық өсімдіктер – дәрумендер көзі. Майда және суда еритін дәрумендер

Құрамында полисахаридтері бар дәрілік өсімдіктер мен ДӨШ.

2. Мақсаты: алынған білім негізінде құрамында дәрумендері бар дәрілік өсімдік шикізаттарды жинау, кептіру, сақтау және медицинада қолданылу жолдарын теория жүзінде дәлелдей білу құрамында көмірсулары бар ДӨШ өзі екендігі мен сапасын анықтау бойынша білімін, біліктілігі мен дағдысын қалыптастыру.

3. Тапсырмалар:

1. Биологиялық белсенді заттардың тобы ретінде «дәрумендерге» анықтама беріңіз.
2. Дәрумендердің жіктелуі.
3. Өсімдіктерде дәрумендердің жинақталуы.
4. Дәрумендердің физика-химиялық қасиеттерін сипаттаңыз.
5. Шырышты өсімдіктердің құрылысының морфологиялық, анатомиялық ерекшеліктерін білу
6. Инулинді өсімдіктердің морфологиялық, анатомиялық құрылыс ерекшеліктерін білу.
7. Көмірсуларға гистохимиялық реакцияларды беру.
8. ДӨШ оқылатын морфологиялық тобын, олардың латынша, қазақша аттарын, қолданылуын, препараттарын білу.

4. Орындау/ бағалау түрі : Презентацияның орындалу талаптары: бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқып пайдалануға болмайды. Эссені орындау талаптары: эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті,қысқа болуы қажет; логикалық,композициялық құрылымды болу керек;теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек. Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары: ситуациялық жағдай мен бақылау сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критерііне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кеш тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға төмендейді.

5.БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі;тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 5-ші апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө.Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаттары: фармакогнозия пәнібойыншаоқуқұралы / Джангозина Д. М. [ж. б.]. –Алматы :Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям:И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнініңзертханалық-тәжірибеліксабақтарынаарналғанқолданба: оқуқұралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулықсақтауминистрлігі; ОҚМФА. –Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>

ДжангозинаД.М.

м.ғ.д.

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаты.Фармакогнозиябойыншаоқуқұралы – Алматы: «Эверо»баспасы, 2020. – 240 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгіжәнежоғарғысатыдағыөсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов,Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадішаева. –Алматы: Эверо, 2020 — 144 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадішаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәніненоқуқолданбасы. Оқу-әдістемелікқұрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020,https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторыепродукты переработки сырья животного происхождения.Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы,жиры и жироподобные

вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторыепродукты переработки сырья животного происхождения.Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье,

содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020.– 194 c https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

1. Құрамында алифатты қатардағы дәрумендері бар шикізаттың, дәрілік өсімдіктердің және тұқымдастардың атауын қазақша, орысша және латынша атаңыз.
2. Құрамында алициклды қатардағы дәрумендері бар шикізаттың, дәрілік өсімдіктердің және тұқымдастардың атауын қазақша, орысша және латынша атаңыз.
3. Құрамында ароматты қатардағы дәрумендері бар шикізаттың, дәрілік өсімдіктердің және тұқымдастардың атауын қазақша, орысша және латынша атаңыз.
4. Құрамында С дәрумені бар шикізаттың кептіру және сақтау ерекшеліктері неде?
5. Қырмызыгүл гүлдерінің, шырғанақ және шетен жемістерінің дайындау ерекшеліктері неде?

№ 6 Тақырып

1. Тақырыбы: Майлардың құрылысы мен қасиеттері. Майлардың биосинтезі және олардың өсімдікте жиналуына әсер ететін факторлар. Майлардың триглицеридтеріне ілеспелі заттар. Өсімдік және жануарлар майлары. Эфир майын алу. Эфир майларын зерттеу және стандарттау.

2. Мақсаты: Білім алушыларда өз бетінше жұмыс жасауға дағдылау, алған білімдерін ары қарай ғылыми және тәжірибелік жұмыста пайдалана білу, майлардың құрылысы мен қасиеттері, майлардың биосинтезі және олардың өсімдікте жиналуына әсер ететін факторлар бойынша талдаудың фармакопоялық әдісі мен стандарттау ережелерін үйрету.

3. Тапсырмалар:

1. Майлардың биосинтезі мен олардың жиналуына әсер ететін факторлар жайындағы білімді меңгеру.
2. Майлардың өзі екендігін анықтайтын кәсіби тапсырмаларды шешуге қажетті дағдыларды меңгеру.
3. Құрмында майлары бар ДӨШ медицинада қолдана білу
4. Майлардың жіктелуін беру
5. Өсімдік және жануар тектес шикізаттың химиялық құрамын, медицинада қолданылуын білу
6. Суда еритін және майда еритін дәрумендердің химиялық құрамын беру
7. ДӨШ морфологиялық топтарын, олардың латынша, қазақша аттарын, осы топтың препараттарын, қолдану жолдарын білу.
8. Эфир майын алу әдістер
9. Су буымен айдау әдісінің ерекшелігі
10. Эфир майларының өзі екендігін, сапасын анықтауды білу
11. Эфир майларын стандарттау әдістерін білу

4. Орындау/ бағалау түрі : Презентацияның орындалу талаптары: бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқыш пайдалануға болмайды. Эссені орындау талаптары: эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті, қысқа болуы қажет; логикалық, композициялық құрылымды болу керек; теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек.

Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары: ситуациялық жағдай мен бақылау сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критерийіне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кеш тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға төмендейді.

5.БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі;тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 6-шы апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө.Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаттары: фармакогнозия пәнібойыншаоқуқұралы / Джангозина Д. М. [ж. б.]. –Алматы :Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям:И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнініңзертханалық-тәжірибеліксабақтарынаарналғанқолданба: оқуқұралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулықсақтауминистрлігі; ОҚМФА. –Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>

Джангозина Д.М.

М.Ғ.Д.

Дәрілікөсімдіктержәне дәрілікөсімдікшікізаты. Фармакогнозиябойынша оқуқұралы – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. – 240 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов, Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадішаева. – Алматы: Эверо, 2020 — 144 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадішаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәнінен оқуқолданбасы. Оқу-әдістемелік құрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020, https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – 194 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

1. Майлардың негізгі қасиетін сипаттайды:

- А. балку температурасы
- В. қатаю температурасы
- С. қайнау температурасы
- Д. ұшқыштығы
- Е. ерігіштігі

2. Кеппейтін майлы майлар көзі болып саналатын тұқымдар:

- А. зығырдікі
- В. күнбағыстыкі
- С. кунжуттыкі
- Д. кенедәндікі
- Е. мақтаныкі

3. Кебетін майлардың негізгі құрамы саналатын глицеридтер қышқылы:

- А. стеарин
- В. олеин
- С. линоль
- Д. сірке
- Е. линолен

4. Улы зат рицинді ыдырату үшін кенедән майын:

- А. қайнатады

- В. рафинаттайды
С. ыстық бумен өңдейді
D. күйдіргіш натр ерітіндісімен өңдейді
E. HCL ерітіндісімен өңдейді
5. Майлардың тұшуының процесін бақылайтын мандердің саны:
A. Рейхарт-Месли
B. йодтың
C. ацетилдену ден кейінгі эфир санына
D. эфирдің
E. қышқылдық
6. Тығыз өсімдік майларының көздері:
A. шоколад ағашы
B. кәдімгі бадам
C. біржылдық күнбағыс
D. еуропалық зәйтүн
E. кәдімгі шабдалы

№ 7 Тақырып

1. Тақырыбы: Ациклды, моноциклды және бициклды монотерпендер. Сесквитерпендер. Кардиологиядағы дәрілік өсімдіктер мен олардың препараттары.

2. Мақсаты: Білім алушыларда өз бетінше шығармашылық еңбекке баулу, алынған білімді ғылыми және тәжірибелік тапсырмаларды шешуге қолдана білу, құрамында ациклдық, моноциклдық және бициклдық монотерпендер мен сесквитерпендер бар ДӨШ-ы бойынша білімді және зерттеудің жалпы фармакопоялық әдістерін қолдануды үйрету

3. Тапсырмалар:

1. Ациклдық, моноциклдық, бициклдық монотерпендердің және сесквитерпеннің физико-химиялық қасиеттерін білу

2. Оқылатын топтың анатомиялық құрылысының диагностикалық белгілерін білу

3. ДӨШ оқылатын морфологиялық топтарын, олардың латынша, қазақша аттарын, қолданылуын, препараттарын білу

4. Кардиологиядағы дәрілік өсімдіктер мен олардың препараттары

4. Орындау/ бағалау түрі : *Презентацияның орындалу талаптары:* бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқып пайдалануға болмайды. *Эссені орындау талаптары:* эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті, қысқа болуы қажет; логикалық, композициялық құрылымды болу керек; теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек. *Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары:* ситуациялық жағдай мен бақылау сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критерііне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кеш тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға

төмендейді.

5.БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі;тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 7-ші апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө.Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаттары: фармакогнозия пәнібойыншаоқуқұралы / Жангозина Д. М. [ж. б.]. –Алматы :Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям:И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнініңзертханалық-тәжірибеліксабақтарынаарналғанқолданба: оқуқұралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулықсақтауминистрлігі; ОҚМФА. –Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>

ЖангозинаД.М.

М.ғ.д.

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаты.Фармакогнозиябойыншаоқуқұралы – Алматы: «Эверо»баспасы, 2020. – 240 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов, Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадішаева. – Алматы: Эверо, 2020 — 144 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадішаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәнінен оқу қолданбасы. Оқу-әдістемелік құрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020, https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – 194 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

1. Жатаған жебіршөп шөбін мына заттардың мөлшеріне қарай стандарттайды:

- A. эфир майының
- B. экстрактивті заттар
- C. тимолдың
- D. тимол мен карвокролдың жиынтығына
- E. илік заттардың

2. Дәрілік сальвия жапырағын мына температурада кептіреді:

- A. 35-40⁰C
- B. 60-70⁰C
- C. 50-60⁰C
- D. 90⁰C

3. Жатаған жебіршөп шөбінің қолданылуы:

- A. бырыстырғыш
- B. тыныштандырғыш
- C. өт айдайтын
- D. қақырық түсіргіш
- E. спазмолитикалық

4. Бұрыш жалбыздың шикізаты ретінде дайындалады:

- A. шөбі
- B. жапырағы
- C. гүлдері
- D. тамыры
- E. тұқымы

5. Кәдімгі жұпаргүл өседі:

- A. орман шеттері мен алаңқайларда

- B. егіс даласында және бақшаларда арамшөп ретінде
- C. батпақты шалғындарда
- D. шым батпақтарда
- E. тасты беткейлерде

№ 8 Тақырып

1. **Тақырыбы:** Аралық бақылау №1
2. **Мақсаты:** Алған білімдерін, жетістіктерін жүйелеу және бақылау.
3. **Тапсырмалар:** өтілген тақырыптар бойынша материалдарды қайталау
4. **Орындау/ бағалау түрі :** Жазбаша, ауызша сұрау, тестік тапсырмалар.
5. **Аралық бақылау орындау критерийлері:** Өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі (жұмыс бағдарламасының 10 бөлімге қараңыз).
6. **Тапсыру мерзімі:** 8-ші апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

- Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.
- Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.
- Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.
- Мырзағали-ұлы Ө. Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.
- Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016
- Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.
- Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.
- Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.
- Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.
- Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

- Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаттары: фармакогнозия пәні бойынша оқу құралы / Жангозина Д. М. [ж. б.]. – Алматы : Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям: И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнінің эртханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба: оқу құралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. –Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>

Джангозина Д.М.

м.ғ.д.

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаты. Фармакогнозия бойынша оқу құралы – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. – 240 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов, Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадишаева. – Алматы: Эверо, 2020 — 144 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадишаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәнінен оқу қолданбасы. Оқу-әдістемелік құрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020, https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – 194 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

№ 9 Тақырып

1. Тақырыбы: ДӨШ-нан алкалоидтарды бөліп алу әдістері. Алкалоидтардың физико-химиялық қасиеттері және оларды ДӨШ-да анықтау әдістері. Иридоидтар. Ащы гликозидтер. Тио- (S-гликозидтер) и цианогликозидтер. Медициналық тәжірибеде қолданылуы.

2. Мақсаты: Білім алушыларда өз бетінше шығармашылық еңбекке баулу, алынған білімді ғылыми және тәжірибелік тапсырмаларды шешуге қолдана білу, ДӨШ-нан алкалоидтарды бөліп алу әдістері бойынша білім мен дағдыны қалыптастыру

3. Тапсырмалар:

1. Алкалоидтардың негізгі физико-химиялық қасиетін білу

2. Алкалоидтарға жалпы реакциялар

3. Алкалоидтарға спецификалық реакциялар

4. ДӨШ оқылатын морфологиялық топтарын, олардың латынша, қазақша аттарын, қолданылуын, препараттарын білу

5.Иридоидтер мен ащы гликозидтердің ДӨШ биологиялық және химиялық стандарттау әдісін білу

6.Иридоидтер, ащы гликозидтері бар ДӨШ морфологиялық ерекшеліктерін білу

7.Оқылатын ДӨШ морфологиялық топтарын, олардың латынша, қазақша аттарын, қолданылуын, препараттарын білу

4. Орындау/ бағалау түрі : *Презентацияның орындалу талаптары:* бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқып пайдалануға болмайды. *Эссені орындау талаптары:* эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті,қысқа болуы қажет; логикалық,композициялық құрылымды болу керек;теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек. *Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары:* ситуациялық жағдай мен бақылау сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критериіне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кеш тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға төмендейді.

5.БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі;тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 9-шы апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө.Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаттары: фармакогнозия пәнібойыншаоқуқұралы / Жангозина Д. М. [ж. б.]. –Алматы :Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям:И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнініңзертханалық-тәжірибеліксабақтарынаарналғанқолданба: оқуқұралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулықсақтауминистрлігі; ОҚМФА. –Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>
ЖангозинаД.М. м.ғ.д.

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаты.Фармакогнозиябойыншаоқуқұралы – Алматы: «Эверо»баспасы, 2020. – 240 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгіжәнежоғарғысатыдағыөсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов,Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадішаева. –Алматы: Эверо, 2020 — 144 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадішаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәніненоқуқолданбасы. Оқу-әдістемелікқұрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020,https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Жангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторыепродукты переработки сырья животного происхождения.Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы,жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Жангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторыепродукты переработки сырья животного происхождения.Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020.– 194 сhttps://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

8. Бақылау (сұрақтар,тесттер,есептер және т.б.):

- 1.Алкалоидтардың негізгі физико-химиялық қасиетін білу
- 2.Алкалоидтарға жалпы реакциялар
- 3.Алкалоидтарға спецификалық реакциялар
- 4.ДӨШ оқылатын морфологиялық топтарын, олардың латынша, қазақша аттарын, қолданылуын, препараттарын білу

1. Тақырыбы: Құрамында жүрек гликозидтері бар дәрілік өсімдік шикізаттарын биологиялық және химиялық әдістермен стандарттау. Карденолидтер. Буфадиенолидтер. Стероидты және тритерпенді сапониндер. Тетрациклды тритерпендер. Химиялық құрылысы және қасиеттері.

2. Мақсаты: Білім алушыларда өз бетінше шығармашылық еңбекке баулу, алынған білімді ғылыми және тәжірибелік тапсырмаларды шешуге қолдана білу, құрамында жүрек гликозидтері бар дәрілік өсімдік шикізаттарын биологиялық және химиялық әдістермен стандарттау. Карденолидтер. буфадиенолидтер бар ДӨШ-ы бойынша білімді және зерттеудің жалпы фармакопоялық әдістерін қолдануды үйрету

3. Тапсырмалар:

1. Құрамында жүрек гликозидтері бар дәрілік өсімдік шикізаттарын биологиялық және химиялық әдістермен стандарттау ерекшеліктері.
2. Құрамында карденолидтер бар дәрілік өсімдік шикізаттарының морфологиялық ерекшеліктерін беру.
3. Құрамында буфадиенолидтер бар дәрілік өсімдік шикізаттарының морфологиялық ерекшеліктерін беру.
4. Оқылатын ДӨШ морфологиялық топтарын, олардың латынша, қазақша аттарын, қолданылуын, препараттарын білу
5. «Жүрек гликозидтері» анықтамасына түсінік.
6. Жіктелуі. Физикалық және химиялық қасиеттері.
7. Химиялық құрылысына фармакологиялық қасиеттерінің байланысы.
8. Құрамында жүрек гликозидтері бар ДӨ мен ДӨШ жұмыс жасағанда техника қауіпсіздігін сақтау ережелері.
9. Стероидты және үштерпенді сапониндердің химиялық құрылысы мен қасиеті
10. Осы топ өсімдіктерінің морфологиялық ерекшеліктері
11. ДӨШ морфологиялық топтарын, олардың латынша, қазақша аттарын, осы топтың препараттарын, қолдану жолдарын білу.
12. «Сапониндер» анықтамасына түсінік.
13. Сапониндердің физикалық, химиялық және биологиялық қасиеттері.
14. Сапониннің құрылысына байланысты жіктелуі.

4. Орындау/ бағалау түрі : *Презентацияның орындалу талаптары:* бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқып пайдалануға болмайды. *Эссені орындау талаптары:* эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті, қысқа болуы қажет; логикалық, композициялық құрылымды болу керек; теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек. *Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары:* ситуациялық жағдай мен бақылау сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критерііне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кеш тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға төмендейді.

5. БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен

ұсыныстардың дәлділігі; тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 10-шы апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө. Фармакогнозия / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы / Орынбасарова К.К. - Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаттары: фармакогнозия пәні бойынша оқу құралы / Джангозина Д. М. [ж. б.]. - Алматы : Эверо, 2014. - 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям: И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. - 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 264 с

Фармакогнозия пәнінің зертханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба: оқу құралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Шымкент : Б. ж., 2013. - 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ө., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ө., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>
Джангозина Д.М. м.ғ.д.

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаты. Фармакогнозия бойынша оқу құралы - Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. - 240 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов, Ө.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадишаева. - Алматы: Эверо, 2020 — 144 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ө.Қ., Қадишаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәнінен оқу құралы. Оқу-әдістемелік құрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020, https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. — Алматы: издательство «Эверо», 2018. — 206 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. — Алматы: издательство «Эверо», 2020. — 194 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

1. Меруертгүлдің жапырақтарын дайындайтын түрі:

- А. мәдени түрінен
- В. жабайы түрінен
- С. жабайы және мәдени түрінен

2. Түкті дигиталистің жапырақтарын дайындайтын түрі:

- А. мәдени
- В. жабайы
- С. жабайы және мәдени түрінен

3. Медицинада қолдану үшін пайдаланатын шикізаттың аты Adonis:

- А. volgensis
- В. vernalis
- С. aestivalis
- Д. sibiricus
- Е. chrysocyanthus

4. Қызыл-қошқыл оймақгүлдің жиналатын шикізаты:

- А. тамырлары
- В. шөбі
- С. жапырақтары
- Д. гүлдері
- Е. тұқымы

5. Теңіз пиязының шикізаты:

- А. жапырақтары
- В. гүлдері
- С. тамырлары
- Д. жемісі
- Е. тамыр түйнегі

6. Мамыр меруертгүлінің жапырақтарын дайындау мерзімі:

- А. гүлдеу алдында, сабақ жапырақтарын сағақсыз жұла отырып
- В. гүлдеу алдында және гүлдей бастағанда топырақтан 3-5 см биіктікте кесу арқылы

С. гүлдеп тұрған кезінде, жоғары гүлдеп тұрған бөлігін кесіп алып,
кептіргеннен соң бастырады

7. Көктемгі жалынгүлдің тұқымдасы:

- A. Asteraeae
- B. Ranunculaceae
- C. Aporosaceae
- D. Liliaceae
- E. Scrophulariaceae

11 Тақырып

1. Тақырыбы: Фенол қосылыстарының жалпы сипаттамасы. Жіктелуі. Құрамында фенилпропаноидтары мен лигнандары бар дәрілік өсімдіктер мен шикізаттар.

Құрамында кумариндері және хромондары бар дәрілік өсімдік шикізаттарының жалпы сипаттамасы, қасиеттері және қолданылуы. Кумариндер мен хромондардың медициналық-биологиялық маңызы.

2. Мақсаты: Білім алушыларда өз бетінше шығармашылық еңбектенуге дағдылау, алынған білімді ғылыми және тәжірибелік тапсырмаларды шешуге қолдана білу, фенол қосылыстарының жалпы сипаттамасы, жіктелу әдістері бойынша білім мен дағдыны қалыптастыру

3. Тапсырмалар:

1. Фенолды қосылыстардың негізгі физико-химиялық қасиеттерін білу .
2. Осы топ өсімдіктерінің анатомиялық құрылысының диагностикалық белгілерін білу
3. ДӨШ морфологиялық топтарын, олардың латынша, қазақша аттарын, осы топтың препараттарын, қолдану жолдарын білу.
4. «Лигнандар» анықтамасына түсінік.
5. Құрамында фенилпропаноидтары мен лигнандары бар ДӨ мен ДӨШ жіктелуі.
6. Медициналық-биологиялық маңызы, қолданылуы.
7. Кумариндер мен хромондардың негізгі физико-химиялық қасиеттері
8. Осы топ өсімдіктерінің анатомиялық құрылысының диагностикалық белгілерін білу
9. ДӨШ морфологиялық топтарын, олардың латынша, қазақша аттарын, осы топтың препараттарын, қолдану жолдарын білу
10. «Кумариндер» және «фуранохромондар» анықтамасына түсінік. Жіктелуі. Физикалық және химиялық қасиеттері.
11. Кумариндер мен хромондардың медициналық-биологиялық маңызы, қолданылуы.

4. Орындау/ бағалау түрі : *Презентацияның орындалу талаптары:* бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқып пайдалануға болмайды. *Эссені орындау талаптары:* эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті, қысқа болуы қажет; логикалық, композициялық құрылымды болу керек; теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек. *Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары:* ситуациялық жағдай мен бақылау сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критерііне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кеш тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға

төмендейді.

5.БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі;тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 11-ші апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө.Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаттары: фармакогнозия пәнібойыншаоқуқұралы / Жангозина Д. М. [ж. б.]. –Алматы :Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям:И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнініңзертханалық-тәжірибеліксабақтарынаарналғанқолданба: оқуқұралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулықсақтауминистрлігі; ОҚМФА. –Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>

ЖангозинаД.М.

М.ғ.д.

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаты.Фармакогнозиябойыншаоқуқұралы – Алматы: «Эверо»баспасы, 2020. – 240 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов, Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадішаева. – Алматы: Эверо, 2020 — 144 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадішаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәнінен оқу қолданбасы. Оқу-әдістемелік құрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020, https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – 194 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

1. Лигнандарға бай дәрілік өсімдіктер мен тұқымдастарды атаңыз. Олардың қазақша, орысша және латынша атауларын атаңыз.
2. Құрамында фенилпропаноидтары мен лигнандары бар шикізаттардың дайындау мерзімін және кептіру ерекшеліктерін көрсетіңіз.
3. Құрамында фенилпропаноидтары мен лигнандары бар шикізаттардың қолданылуын атаңыз.
4. Флаволигнандардың отандық препараттарын және олардың шет елдік аналогтарын атаңыз.
5. Кумариндер мен хромондардың класстарын атаңыз және химиялық құрамын сипаттаңыз.
6. ДӨШ кумариндер мен хромондарды бөліп алу, сонымен қатар сығындыларды ілеспелі заттардан тазалау әдістерін сипаттаңыз.
7. ДӨШ кумариндер мен хромондарды анықтау әдістерін атаңыз.

№ 12 Тақырып

1. Тақырыбы: Антрацентуинділарының қасиеттері, оларды дәрілік өсімдік шикізаттарынан бөліп алу және анықтау әдістері. Медицинада қолданылуы.

Флаваноидтардың жалпы сипаттамасы, физико-химиялық қасиеттерімен медико-биологиялық маңызы (дәрілік өсімдік шикізатының мысалдарымен). Өсімдіктер әлемінде таралуы. Құрамында қабынуға және асқазан жарасына қарсы, жүрек-қан тамырлар жүйесіне әсер ететін және Р-дәрумендік белсенділік көрсететін флавоноидтары бар дәрілік өсімдіктер мен шикізаттар. Іілік заттардың жалпы сипаттамасы, жіктелуі. Іілік заттарды бөліп алу, зерттеу әдістері және олардың медицинада қолданылуы. Медициналық таниннің алынатын көзі.

2. Мақсаты: Білім алушыларда өз бетінше шығармашылық еңбектенуге дағдылау, алынған білімді ғылыми және тәжірибелік тапсырмаларды шешуге қолдана

білу, антрацентуындыларының қасиеттері, оларды дәрілік өсімдік шикізаттарынан бөліп алу және анықтау әдістері. Медицинада қолданылуы бойынша білім мен дағдыны қалыптастыру

3. Тапсырмалар:

1. Антрацен туындыларының негізгі физико-химиялық қасиеттерін білу
2. Осы топ өсімдіктерінің анатомиялық құрылысының диагностикалық белгілерін білу
3. ДӨШ морфологиялық топтарын, олардың латынша, қазақша аттарын, осы топтың препараттарын, қолдану жолдарын білу
4. Антрахинондардың химиялық құрамы биологиялық әсермен байланысы.
5. Антрацен туындыларының табиғатта таралуы.
6. Өсімдік тіршілігінде биологиялық ролі.
7. Флаваноидтардың жалпы сипаттамасы, физико-химиялық қасиеттерімен медико-биологиялық маңызы
8. «Флаваноидтар» анықтамасына түсінік.
9. Эуфлаваноидтардың жіктелуі.
10. Өсімдіктерде таралуы.
11. Флаваноидтардың медициналық-биологиялық маңызы.
12. Ілік заттардың физико-химиялық қасиетін білу
13. Ілік заттардың жіктелуін білу

4. Орындау/ бағалау түрі : Презентацияның орындалу талаптары: бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқып пайдалануға болмайды. Эссені орындау талаптары: эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті, қысқа болуы қажет; логикалық, композициялық құрылымды болу керек; теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек. Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары: ситуациялық жағдай мен бақылау сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критерііне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кеш тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға төмендейді.

5. БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі; тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 12-ші апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө. Фармакогнозия / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы / Орынбасарова К.К. - Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаттары: фармакогнозия пәні бойынша оқу құралы / Жангозина Д. М. [ж. б.]. – Алматы : Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям: И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. – М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнінің зертханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба: оқу құралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. – Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>
 Жангозина Д.М. М.ғ.д.

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаты. Фармакогнозия бойынша оқу құралы – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. – 240 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов, Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадишаева. – Алматы: Эверо, 2020 — 144 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадишаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәнінен оқу қолданбасы. Оқу-әдістемелік құрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020, https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Жангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Жангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – 194 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

1. Антрацен туындыларының жіктелуін және құрылысын сипаттаңыз.
2. Антрацен туындыларының физикалық және химиялық қасиеттерін сипаттаңыз.
3. ДӨ және ДӨШ антрахинондар қандай түрде кездеседі?
4. Антрахинондар және олардың гликозидтері қандай физиологиялық қасиеттерге ие?
5. Р дәруменінің химиялық құрамы және оның биологиялық белсенділігі қандай?
6. Р-дәруменді, гипотензивті, өт айдайтын, седативті қасиеттері бар ДӨ, ДӨШ және тұқымдастардың латынша атауын атаңыз.
7. Жүрек-қан тамырлар жүйесінің ауруларын емдеуде қолданылатын ДӨ және ДӨШ латынша атауын атаңыз.
8. Флавоноидтар көбінесе өсімдіктердің қандай мүшелерінде жиналады?
9. Құрамында флавоноидтары бар шикізаттардың дайындау, кептіру және сақтау ерекшеліктері қандай?
10. Құрамында флавоноидтары бар ДӨШ қалай қолданылады?
11. Флавоноидтарға тән биологиялық белсенділікті атаңыз.
12. Құрамында иілік заттары бар шикізаттарды дайындау, кептіру және сақтау ерекшеліктері қандай?
13. Өсімдіктер тіршілігінде иілік заттардың ролі қандай, олардың жиналу динамикасын сипаттаңыз.
14. Дәрілік өсімдік шикізатынан танидтерді бөліп алу қандай әдістермен жүргізіледі?

№ 13 Тақырып

1. **Тақырыбы:** COVID-19 профилактикасында қолданылатын дәрілік өсімдіктер.
2. **Мақсаты:** білім алушыларда өз бетінше шығармашылық еңбектенуге дағдылау, алынған білімді ғылыми және тәжірибелік тапсырмаларды шешуге қолдана білу. Медицинада қолданылуы бойынша білім мен дағдыны қалыптастыру.
3. **Тапсырмалар:**
 1. COVID-19 профилактикасында қолданылатын дәрілік өсімдіктер.
 2. COVID-19 профилактикасына әсері бар дәрілік өсімдік шикізатын стандарттау әдістерін жасаудың маңыздылығын сипаттаңыз.
4. **Орындау/ бағалау түрі :** Презентацияның орындалу талаптары: бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқып пайдалануға болмайды. Эссені орындау талаптары: эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті, қысқа болуы қажет; логикалық, композициялық құрылымды болу керек; теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек. Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары: ситуациялық жағдай мен бақылау

сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критерийіне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кеш тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға төмендейді.

5.БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі;тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 13-ші апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө.Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілікөсімдіктержәнедәрілікөсімдікшикізаттары: фармакогнозия пәнібойыншаоқуқұралы / Джангозина Д. М. [ж. б.]. –Алматы :Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям:И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнініңзертханалық-тәжірибеліксабақтарынаарналғанқолданба: оқуқұралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулықсақтауминистрлігі; ОҚМФА. –Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>
Джангозина Д.М. м.ғ.д.

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаты. Фармакогнозия бойынша оқу құралы – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. – 240 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов, Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадішаева. – Алматы: Эверо, 2020 — 144 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадішаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәнінен оқу қолданбасы. Оқу-әдістемелік құрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020, https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – 194 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

1. Дәрілік өсімдіктер. Белсенді заттар. COVID-19 профилактикасында қолданылатын дәрілік өсімдік шикізаты.
2. Олардың адам ағзасына әсері.

№ 14 Тақырып

1. Тақырыбы: Жануарлардан және минералдардан дайындалатын дәрілік заттар. Жылан уы. Бал ара шаруашылығының өнімдері.

2. Мақсаты: медициналық практикада және өндірісте қолдануға рұқсат етілген жануарлардан және минералдардан дайындалатын дәрілік заттардың номенклатурасын білу.

3. Тапсырмалар:

1. Жануарлардан дайындалатын дәрілік заттар: жылан уы, бал арасының тіршілік өнімдері, медициналық сүліктер. Препараттар, қолданылуы.
2. Медицинада жануар және минералды шикізаттардың перспективті қолданылуы.
3. Жылан уы мен бал арасы өнімдерінің негізгі физико-химиялық қасиетін білу
4. Жылан уы мен бал арасы өнімінің химиялық құрамы
5. Жылан уы мен бал арасы өнімдерінен алынатын препараттар, олардың латынша, қазақша аттары, қолданылуын білу

4. Орындау/ бағалау түрі : Презентацияның орындалу талаптары: бірдей безендіру; суық түстерді (көк, жасыл) көбірек пайдалану; бір слайдта: фон, тақырып үшін үш түстен артық

қолдануға болмайды; компьютерлік анимация әсерлерін негізгі мазмұнынан ауытқып пайдалануға болмайды. *Эссені орындау талаптары:* эссе көлемі 2-3 беттен аспауы керек; біртұтас, негізгі ой айқын және түсінікті, қысқа болуы қажет; логикалық, композициялық құрылымды болу керек; теориялық ұғымдар мен терминдерді қолдана білу керек. *Ситуациялық есептерді (Case study) орындау талаптары:* ситуациялық жағдай мен бақылау сұрақтары немесе тапсымалардан тұрады; тақырыпқа сәйкес нақты деректермен, жағдайлармен қамтылу керек;

Жоғары балл-4-ті алу үшін тапсырманы толық орындау керек, ол орындау критерііне сәйкес, өз мерзімінде тапсырылуы керек. Егер БӨЖ берілген мерзімінен кеш тапсырылса, баға бір балға төмендейді; егер БӨЖ оған қойылатын талаптарды ескермей орындалса, онда бағасы бір балға төмендейді. Безендіруге қойылатын талаптар ескерілмесе баға 0,5 балға төмендейді.

5.БӨЖ орындау критерийлері: Тапсырманың орындалу мерзімі; талдауды өтізудің мұқияттылығы, өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі; тапсырманы берілген көлемінен асыра орындау.

6. Тапсыру мерзімі: 14-ші апта.

7. Әдебиеттер:

Негізгі:

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.

Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

Мырзағали-ұлы Ө. Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016

Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаттары: фармакогнозия пәні бойынша оқу құралы / Джангозина Д. М. [ж. б.]. – Алматы : Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям: И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М.: ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнінің зертханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба: оқу құралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. – Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>

Джангозина Д.М.

м.ғ.д.

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаты. Фармакогнозия бойынша оқу құралы – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. – 240 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов, Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадишаева. – Алматы: Эверо, 2020 — 144 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадишаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәнінен оқу қолданбасы. Оқу-әдістемелік құрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020, https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные

вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – 194 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

1. Медициналық сүліктің аталуы:

A. *Hirudo medicinalis*

B. *Naja oxiata*

C. *Vipera berus*

D. *Apis mellifica*

E. *Vipera lebetina*

2. Бодяғаның латынша аты:

A. *Spongilla fluviatilis*

B. *Naja oxiata*

C. *Vipera berus*

D. *Apis mellifica*

E. *Vipera lebetina*

3. "Пантокрин" препаратының қолданылуы:

A. тонусты реттейді

- В. өт айдайды
С. іш жүргізеді
Д. несеп айдайды
Е. бырыстырғыш
4. Пантадан алынатын препарат:
А. Рантарин
В. Солутан
С. Цистенал
Д. Кафиол
Е. Рамнил
5. "Рантарин" препаратының қолданылуы:
А. тонусты реттейді
В. өт айдайды
С. іш жүргізеді
Д. несеп айдайды
Е. бырыстырғыш

№ 15 Тақырып

1. **Тақырыбы:** Аралық бақылау №2
2. **Мақсаты:** Алған білімдерін, жетістіктерін жүйелеу және бақылау.
3. **Тапсырмалар:** өтілген тақырыптар бойынша материалдарды қайталау
4. **Орындау/ бағалау түрі :** Жазбаша, ауызша сұрау, тестік тапсырмалар.
5. **Аралық бақылау орындау критерийлері:** Өз ойын нақты жеткізе білу және түсінікті етіп айта білу, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлділігі (жұмыс бағдарламасының 10 бөлімге қараңыз).
6. **Тапсыру мерзімі:** 15-ші апта.
7. **Әдебиеттер:**

Негізгі:

- Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.
Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет.
Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.
Мырзағали-ұлы Ө. Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.
Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.- Шымкент, 2016
Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.
Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.

Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет.

Қосымша:

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаттары: фармакогнозия пәні бойынша оқу құралы / Джангозина Д. М. [ж. б.]. – Алматы : Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям: И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. – М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с

Фармакогнозия пәнінің зертханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба: оқу құралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. – Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.

Электронды басылымдар:

Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858> м.ғ.д.

Джангозина Д.М. Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаты. Фармакогнозия бойынша оқу құралы – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. – 240 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/

Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов, Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадішаева. – Алматы: Эверо, 2020 — 144 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/

Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадішаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,

Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәнінен оқу қолданбасы. Оқу-әдістемелік құрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020, https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные

вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/

Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.

Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – 194 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

Фармакогнозия кафедрасы

044/66-11-()
42 беттің 41 беті

Фармакогнозия кафедрасы

044/66-11-()
42 беттің 42 беті